

باسمه تعالی

هر کس انسانی را از مرگ رهایی بخشد، چنان است که گویی همه مردم را زنده کرده است.
(سوره مبارکه مائده آیه ۳۲)

طرح عملیاتی مدیریت بحران آتش سوزی های گسترده جنگل ها و مراتع

طرح عملیاتی شماره ۱۰۴

مقدمه:

جنگل ها و مراتع از سرمایه های ملی و خدادادی هر مملکتی است که به لحاظ اهمیت زیست محیطی تعلق به هیچ مرز و بومی ندارد و نابودی آنها موجب از بین رفتن عوامل پالایش آب و هوایی و زیست محیطی و اکولوژیکی خواهد شد. در چنین شرایطی حفظ و حراست از این منابع امری بسیار حیاتی بوده که باید با برنامه ریزی و اقدامات مناسب و همه جانبه در اولویت اقدام قرار گیرد. رخداد آتش سوزی در جنگل ها و مراتع نه تنها خسارات جبران ناپذیری به تنوع زیستی، خاک و منابع آب وارد می کند، بلکه معیشت جوامع محلی، امنیت غذایی و سلامت عمومی را نیز تهدید می نماید. بنابراین در کنار ایمنی و پیشگیری از آتش سوزی که مستلزم یک خط مشی و برنامه ریزی منظم است، سازماندهی مناسب تجهیزات و امکانات در زمان وقوع آتش سوزی های گسترده، تبیین و تعیین مسئولیت ها و وظایف سازمان های موثر در مدیریت بحران های مذکور، می تواند موجب کاهش صدمات و عوارض ناشی از این حوادث غیرمترقبه، گردد.

لذا این طرح به منظور ایجاد وحدت رویه و بر اساس امکانات موجود سازمانی و وظایف ذاتی دستگاه ها در بحران های مرتبط با آتش سوزی جنگل ها و مراتع، تدوین گردیده و برای برنامه ریزی، تمرین و اجراء ابلاغ می گردد.

اسناد:

- ۱- سیاست های کلی نظام، ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام؛
- ۲- قانون مدیریت بحران کشور (مصوب سال ۱۳۹۸ مجلس شورای اسلامی) و آئین نامه اجرایی آن؛
- ۳- سند راهبرد ملی مدیریت بحران (مصوب شورای عالی مدیریت بحران کشور)؛
- ۴- طرح جامع مدیریت آتش در عرصه های منابع طبیعی (سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری)؛
- ۵- قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع مصوب ۱۳۴۶/۵/۳۰؛
- ۶- اسناد ملی کاهش خطر حوادث و سوانح؛ آمادگی و پاسخ؛ بازسازی و بازتوانی (مصوب شورای عالی مدیریت بحران کشور).

* ماده ۱ - وضعیت

الف - اطلاعات (خبر)

اعلام وقوع آتش سوزی گسترده در جنگل ها و مراتع (استان/شهرستان/...)، که باعث تخریب گسترده ای شده است.

ب - تهدیدها و چالش ها

- ۱- ضعف در اعمال مدیریت بحران یکپارچه در زمان وقوع گسترده آتش سوزی جنگل ها و مراتع تحت فرماندهی واحد و طولانی شدن زمان اطفای حریق؛
- ۲- نبود ظرفیت های لازم و تجهیزات اطفای حریق در استان/کشور برای جلوگیری از گسترش حریق؛
- ۳- عدم دسترسی آتش نشانان و واحدهای عملیاتی اطفای حریق به آب کافی برای مدیریت آتش؛
- ۴- عدم امکان بهره گیری از بالگردها و هواپیماهای اطفاء حریق به دلیل در دسترس نبودن منابع آبی کافی (دریا، سد، حوضچه های آب و ...)
- ۵- عدم همکاری، بخشی نگری و موازی کاری سازمان ها (ناهماهنگی بین اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری، محیط زیست و هلال احمر در اطفای حریق) و هدررفت منابع و سرمایه ها در حین بحران؛
- ۶- عدم دسترسی تیم های عملیاتی به کانون آتش به دلیل تراکم و حجم بالای منابع جنگلی تخریب شده؛
- ۷- کمبود نیروهای آموزش دیده به منظور بهره گیری از آنان جهت اطفای حریق جنگل ها و مراتع در مناطق صعب العبور؛
- ۸- ضعف در بکارگیری سیستم های پایش و هشدار سریع (نبود ایستگاه های دیده بانی در مناطق پرخطر، عدم استفاده از فناوری هایی مانند ماهواره و پهپاد برای شناسایی زودهنگام آتش و ...)
- ۹- نبود قوانین بازدارنده برای مجازات متخلفان آتش سوزی های جنگل ها و مراتع (عمدی و سهوی).
- ۱۰- و ...

پ - فرضیه ها

- ۱- عدم دسترسی واحدهای عملیاتی به آب مورد نیاز (با توجه به صعب العبور بودن محل وقوع آتش سوزی و نبود زیرساخت های آب رسانی به این مناطق)؛
- ۲- تخریب زیرساخت های طبیعی (تخریب زیستگاه های طبیعی و تلفات حیوانات و پرندگان بومی منطقه، فرسایش خاک، تغییر در چرخه آب، آلودگی آب و ...)
- ۳- تخریب زیرساخت های کالبدی همجوار با جنگل ها، مراتع و یا مراکز اکوتوریستی محل وقوع آتش سوزی (آسیب به جاده ها، پل ها، سیستم های ریلی، تأسیسات، خطوط انتقال برق و گاز و ...)
- ۴- تخریب ساختمان ها، محل های سکونت، زمین های کشاورزی و باغات ساکنان همجوار با جنگل ها، مراتع و یا مراکز اکوتوریستی محل وقوع آتش سوزی و جابه جایی و انتقال اجباری ساکنان آن؛
- ۵- اختلال در حمل و نقل
- ۶- حضور واحدهای امداد و نجات و کمک های سازمان های بین المللی (با توجه به درخواست های آرایه شده) و لزوم هماهنگی و ایجاد هم افزایی در بهره گیری از آن ها؛
- ۷- پوشش گسترده رسانه های داخلی و خارجی و انتشار مطالب خارج از واقعیت به منظور تشویش اذهان عمومی؛
- ۸- و ...

ت - ظرفیت نیروهای مدیریت بحران:

۱) دستگاه های خدمات رسان دولتی:

تمامی سازمان های ارایه دهنده خدمات (وزارت خانه ها و سازمان های دولتی موثر در مدیریت بحران)، شامل:
- وزارتخانه های نیرو، راه و شهرسازی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صمت، نفت، ارتباطات و فناوری اطلاعات، جهاد کشاورزی، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و...
- سازمان های جمعیت هلال احمر، شهرداری ها، دهیاری ها، بسیج مستضعفین، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، پزشکی قانونی، حفاظت محیط زیست و ...
- استانداری ها، فرمانداری ها، بخشداری ها.

۲) دستگاه های لشکری:

ستاد کل نیروهای مسلح، فراجا، ارتش و سپاه و بسیج.

۳) دستگاه های پشتیبان دولتی:

قوه قضائیه، سازمان صدا و سیما، سازمان برنامه و بودجه کشور، سازمان بیمه مرکزی، بازرسی کل کشور.

۴) دستگاه های پشتیبان (بخش خصوصی و مردمی):

سازمان های مردم نهاد، بخش خصوصی، گروه های جهادی و بسیج مردمی.

۵) سایر دستگاه های پشتیبان:

تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ...

۶) دستگاه های پشتیبان بین المللی:

سازمان های بین المللی و کشورهای خارجی کمک کننده بنا به درخواست.

* ماده ۲- مأموریت

تمامی دستگاه ها مأموریت دارند؛ به محض وقوع آتش سوزی های گسترده در جنگل ها و مراتع (با توجه به شدت، تاثیر و سطح حادثه)، در اجرای تدابیر و سیاست های ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) مبنی بر ایجاد مدیریت واحد برای اقدام مؤثر و فرماندهی در دوره بحران از ساعت (:) روز (/ /) با به کارگیری ظرفیت های موجود در سازمان تابعه و در چارچوب تصمیم های ستاد ملی مدیریت بحران کشور/ستاد مدیریت بحران استان، نسبت به اجرای طرح عملیاتی مدیریت بحران آتش سوزی جنگل ها و مراتع در سطح کشور/استان/شهرستان اقدام نمایند.

ماده ۳- اجراء

الف - تدابیر کلی عملیات

۱- هماهنگی و سرعت عمل برای اطفای حریق در هنگام بروز وقوع آتش سوزی های گسترده جنگل ها و مراتع، خدمات رسانی به ساکنان همجوار با محل وقوع آتش سوزی، و اتخاذ تمهیدهای لازم جهت جلوگیری از گسترش تخریب زیستگاه های طبیعی و تبعات اجتماعی- امنیتی، اقتصادی این حوادث می بایست پیوسته در دستور کار تمامی دستگاه های موثر در مدیریت بحران، قرار گیرد و در حوادث با مقیاس های تعیین شده (ملی/استانی/شهرستانی) برابر وظایف دستگاهی (در سطح وزارتخانه/استان/شهرستان) در کمترین زمان ممکن در مناطق حادثه دیده حضور یافته و اجرای مأموریت نمایند.

۲- متناسب با سطح بندی حادثه، اعلام شرایط اضطرار و ابلاغ آماده باش توسط ستاد ملی/ستاد استانی مدیریت بحران، تمامی دستگاه ها موظف به ارائه خدمات با بهره گیری از تمامی امکانات و ظرفیت های موجود در منطقه وقوع آتش سوزی هستند، در این راستا همه دستگاه ها موظفند با سازمان مدیریت بحران کشور در این امر نهایت همکاری را داشته باشند.

۳- متناسب با سطح حادثه، نسبت به اعزام فوری تیم های ارزیاب چند تخصصی ملی/استانی/شهرستانی از هلال احمر، اورژانس، منابع طبیعی و آبخیزداری، محیط زیست و دستگاه های خدماتی به محل حادثه اقدام گردد.

۴- گزارش اولیه حادثه و وضعیت منطقه از سوی فرماندار به استاندار و اطلاع رسانی به سازمان مدیریت بحران و وزیر محترم کشور می بایست حداکثر ظرف ۱۰ دقیقه انجام پذیرد.

۵- با توجه به سطح حادثه نسبت به تشکیل جلسه ستاد ملی/ستاد شرایط اضطراری/ستاد استانی/ستاد شهرستانی مدیریت بحران جهت بررسی وضعیت مناطق در معرض آتش سوزی و اتخاذ تصمیمات لازم اقدام گردد.

۶- ساختار فرماندهی کنترل و پاسخ به بحران (قرارگاه فرماندهی بحران) برای ایفای نقش موثر در تحقق فرماندهی واحد و مدیریت متمرکز در صحنه های عملیات و بحران با حضور مستمر نمایندگان دستگاه های مرتبط در محل وقوع حادثه تشکیل و هدایت عملیات ها ذیل این ساختار انجام پذیرد.

۷- نسبت به تعیین سخنگوی مدیریت بحران با توجه به اهمیت خبر، تخصص مورد نیاز و تعیین اولویت های اطلاع رسانی عمومی توسط ستاد مدیریت بحران ملی/استان/شهرستان اقدام گردد.

۸- با بهره گیری از پهپاد درخصوص شناسایی منطقه حادثه دیده اقدام و ضمن تهیه نقشه عملیاتی (کالک) محل حادثه نسبت به بلوک بندی منطقه و تعیین مسئول و فرمانده میدان برای تسریع و یکپارچگی در مدیریت بهینه بحران و اطفاء حریق اقدام گردد.

۹- وظایف و برنامه های عملیات اضطراری دستگاه ها جهت اطفای حریق/سکونت ساکنان همجوار با مناطق وقوع آتش سوزی/بازیابی خدمات و تاسیسات آسیب دیده و ... تعیین، ابلاغ، پیگیری و پیوسته بر اجرای آن نظارت صورت پذیرد.

۱۰- نسبت به فراخوان آتش نشانی های شهرستان ها همجوار، استان های معین و در نهایت وزارت نفت برای پشتیبانی از آتش نشانی شهرستان محل حادثه اقدام گردد.

تیبصره: فرماندهی تیم های عملیاتی اطفاء حریق به عهده ارشد آتش نشانی استان حادثه دیده است (متناسب با نوع و شدت حادثه، فرمانده تیم های عملیاتی آتش نشانی می تواند از طرف رئیس سازمان مدیریت بحران/استان تعیین گردد).

۱۱- نسبت به طرح ریزی و اجرای خط انتقال اضطراری آب و راه اندازی تأسیسات علمک برداشت آب تا حد ممکن در مجاورت محل حادثه، برای آبرسانی سریع تر و به مدارآوری شبکه آبرسانی اطفاء حریق منطقه حادثه دیده اقدام گردد.

۱۲- در صورت فقدان آب لازم برای انجام عملیات اطفاء حریق منطقه حادثه دیده، نسبت به فراخوان و بسیج تانکرهای آبرسانی در سطح استان و استان های معین برای آب رسانی پیوسته با واحدهای آتش نشانی اقدام گردد.

۱۳- به گونه ای برنامه ریزی و اقدام شود تا تانکرهای آبرسانی از نزدیک ترین محل به عنوان انتقال اضطراری آب استفاده نمایند تا در کمترین زمان و بدون نیاز به طی نمودن مسافت های طولانی به چرخه اطفاء حریق بازگردند.

۱۴- با اقدام کارشناسی نسبت به تعیین خط حائل جلوگیری از توسعه آتش (آتش بُر) اقدام نموده و با توجه به ظرفیت های موجود بخشی از درختان قابل اشتعال منطقه موردنظر را، قبل از رسیدن آتش به آن، قطع و تخلیه نمایید تا توسعه آتش متوقف گردد.

۱۵- نسبت به بازگشایی اضطراری مسیرهای منتهی به آتش توسط واحدهای پشتیبان بر اساس بلوک بندی و اولویت اقدام گردد.

- ۱۶- نسبت به آواربرداری و پاکسازی مناطقی که در آن اطفاء حریق صورت پذیرفته، به ترتیب اولویت، (مناطقى که موجب سد راه شریان های مواصلاتی و مسیرهای خودروهای امداد رسان و خدماتی می باشد) اقدام گردد.
- ۱۷- در صورت نیاز نسبت به اعزام تیم های جستجو و امداد و نجات، سگ های زنده یاب، واحدهای تشخیص هویت به مناطق حادثه دیده برای آغاز عملیات جستجو و شناسایی متوفیان احتمالی اقدام گردد.
- ۱۸- ضمن برقراری ارتباط مستمر با سازمان هواشناسی، نسبت به دریافت به موقع داده ها و اخبار از سازمان مذکور اقدام و هشدارهای لازم از طریق مرکز فرماندهی عملیات به مردم و واحدهای عملیاتی برای اعمال تاکتیک و یا تغییر شیوه عملیات اطفاء حریق انجام پذیرد.
- ۱۹- با فعال سازی قرارگاه ایران من و قرارگاه های فرعی نسبت به سازماندهی و بهره گیری از ظرفیت های بخش خصوصی و تشکل های مردمی در راستای عملیات اطفاء حریق اقدام گردد.
- ۲۰- برنامه ریزی لازم برای فراهم نمودن بستر ارتباطی با صدا و سیما، رادیو، فضای مجازی و ... برای اطلاع رسانی تصمیم ها، هشدارها، خدمات و ... اقدام گردد.
- ۲۱- متناسب با سطح حادثه نسبت به اعزام استان ها و شهرستان های معین با تجهیزات مرتبط جهت کمک رسانی به تیم های عملیاتی اطفاء حریق منطقه حادثه دیده اقدام گردد.
- ۲۲- نسبت به برنامه ریزی و هماهنگی با سازمان ها برای اعزام امکانات، ماشین آلات و تجهیزات (هواپیما و بالگردهای اطفاء حریق، خودروهای سنگین و سبک اطفاء حریق، پاک سازی، اورژانس و ...) برای ارائه خدمات به موقع اقدام گردد.
- ۲۳- به گونه ای برنامه ریزی شود تا از همه امکانات و ظرفیت های دستگاه های دولتی و غیردولتی متناسب با سطح و نوع حادثه بهره گیری موثر صورت پذیرد.
- ۲۴- با توجه به اهمیت حادثه و در صورت توسعه آتش، برای بهره گیری از امکانات و ظرفیت های اطفاء حریق کشورهای همسایه (هواپیماهای اطفاء حریق) با هماهنگی رئیس شورای عالی مدیریت بحران کشور و وزارت امور خارجه هماهنگی های لازم صورت پذیرد.
- ۲۵- برنامه ریزی لازم برای احصاء نیازهای اولیه جهت بازیابی و رسیدن به شرایط عادی در منطقه وقوع آتش پیگیری شود.
- ۲۶- تا زمان معین (رسیدن به سطح اطمینان در خصوص عدم شعله ور شدن مجدد آتش پس از اطفای حریق) نسبت به استقرار گشت های دیدبان در مناطق اطفاء شدن حریق اقدام گردد.
- ۲۷- با اعزام تیم های بازرسی و ارزیاب نظارت لازم بر عملکرد و نحوه خدمات رسانی دستگاه های مرتبط با بحران در مناطق حادثه دیده تا عادی شدن شرایط انجام و هر گونه قصور و کوتاهی مورد پیگرد قانونی قرار گیرد.
- ۲۸- نسبت به تهیه نقشه های رقومی از مناطق متاثر از آتش سوزی، آسیب ها و بازیابی آن جهت تهیه گزارش اولیه و مراحل بعد خسارات اقدام و موضوع در ستاد های مربوطه ارائه و اعتبارات مورد نیاز پیگیری گردد.
- ۲۹- نظارت لازم بر هزینه کرد اعتبارات اختصاص یافته به استان و دستگاه های مدیریت بحران به واسطه وقوع حادثه و ارزیابی میزان پیشرفت حاصله و تهیه گزارش کار و تعیین نقاط ضعف و قوت دستگاه ها اقدام گردد.
- ۳۰- نظامات مؤثر جبران خسارت نظیر انواع بیمه ها، حمایت های مالی و تشویقی، تسهیلات ویژه و صندوق های حمایتی به حادثه دیدگان با بررسی کارشناسی پیگیری و اقدام گردد!
- ۳۱- و ...

ب- وظایف دستگاه ها:

*** وزارت جهاد کشاورزی:**

ردیف	اقدامات اولویت دار	بازه زمانی
۱	نسبت به اعلام اطلاعات وقوع، مکان و وسعت آتش سوزی به وزیر کشور و سازمان مدیریت بحران کشور در کمترین زمان ممکن اقدام گردد.	دقایق اولیه
۲	نسبت به فعال سازی اتاق فرماندهی و کنترل عملیات میدانی (EOC) و مرکز پایش و پیش بینی ماهواره ای عرصه های منابع طبیعی اقدام و اعزام نیروهای تخصصی برای انجام عملیات امداد و نجات در عرصه های حریق را برنامه ریزی نمایید و ضمن بلوک بندی منطقه حادثه دیده، نسبت به تعیین مسئول برای هر بلوک و برنامه ریزی در خصوص فعالیت های جستجو، امداد و نجات، اطفاء و تثبیت و انتقال جامعه متاثر از حوادث در تمام مناطق آسیب دیده تحت مدیریت عملیات اقدام گردد.	ساعات اولیه
۳	با تحلیل وضعیت، در خصوص تعیین استراتژی ها اطفای حریق و مقابله با آتش، با سازمان مدیریت بحران کشور/استان و واحدهای آتش نشانی همکاری نمایید.	ساعات اولیه
۴	نسبت به ارایه کالک عملیاتی جنگل ها و مراتع محل وقوع آتش سوزی به مدیریت بحران حادثه اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۵	نسبت به فراخوان برنامه ریزی شده نیروهای مردمی آموزش دیده به محل حادثه برای انجام عملیات اطفای حریق در ذیل مدیریت حادثه اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۶	نسبت به پایش مستمر عرصه های جنگلی و مرتعی (بهباد، ماهواره، دیدبان بصری و ...) اطراف محل آتش سوزی به منظور شناسایی وقوع آتش سوزی های جانبی به دلیل شرایط آب و هوایی و ... اقدام تا قبل از تسری و توسعه آتش، اقدامات پیشگیرانه اتخاذ گردد.	مستمر تا عادی شدن شرایط
۷	تمامی امکانات از جمله وسایل نقلیه موتورسیکلت، ماشین های کمک دار و جنگل گردشی و ... را برای انجام عملیات اطفای حریق و انتقال تجهیزات به منطقه وقوع آتش سوزی بسیج نمایید.	ساعات اولیه
۸	در صورت توسعه آتش، در خصوص اعزام امکانات، ماشین آلات و تجهیزات وزارتخانه از استان های همجوار و معین برای مشارکت در عملیات اطفاء حریق (پاکسازی، انتقال، مسطح نمودن معابر، بازگشایی مسیرها و ...) برنامه ریزی و اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۹	نسبت به در اختیار قرار دادن ساختمان ها، کمپ ها و ... جهاد کشاورزی برای استقرار واحدهای عملیاتی و نیروهای مردمی و جهادی اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۱۰	ضمن شناسایی عشایر و ساکنان دارای دام منطقه، نسبت به صدور هشدار و اتخاذ تمهیدات لازم در جهت تخلیه احشام از منطقه حادثه دیده برنامه ریزی و اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۱۱	هماهنگی های لازم را در خصوص اعزام و بکارگیری هواپیماهای سبک و سمپاش جهت اطفاء حریق معمول دارید.	ساعات اولیه
۱۲	در صورت لزوم و با توجه به وضعیت حاصله از حادثه، نسبت به انتقال عشایر و دام و طیور از منطقه آسیب دیده و ایجاد اسکان های موقت (بنا به تدبیر ستاد) اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۱۳	تا زمان اطفاء کامل حریق و اطمینان از خاموش شدن آن، واحدهای امدادی و خدماتی مجموعه جهاد کشاورزی استان را در آماده باش کامل قرار دهید.	مستمر تا عادی شدن شرایط
۱۴	نسبت به ابلاغ شیوه نامه امحاء و دفن تلفات دامی ناشی از آتش سوزی (خفگی، نیمه سوختگی و ...) اقدام و بر اجرای آن نظارت نمایید.	۲۴ ساعت اولیه
۱۵	نسبت به فعال نمودن صندوق بیمه کشاورزی برای ارائه خدمات بیمه ای به جامعه آسیب دیده روستایی (کشاورزان، باغداران، دامداران و ...) اقدام گردد.	۷۲ ساعت اولیه

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱۶	نسبت به پیگیری و تأمین منابع اعتباری مورد نیاز برای احیاء و مرمت مناطق جنگلی و مرتعی آسیب دیده اقدام نمایید.	۷۲ ساعت اولیه
۱۷	نسبت به بررسی و کنترل نهایی و پایش منطقه آتش سوزی اقدام و با تعیین کمیته ارزیابی علل و معرفی عوامل متخلف به مراجع ذیصلاح را در دستور کار قرار دهید.	مستمر
۱۸	نسبت به تهیه نقشه پهنه‌بندی مناطق سوخته شده اقدام و درخصوص اولویت‌بندی احیای مناطق آسیب‌دیده برنامه ریزی نمایید.	۴۸ ساعت پس از اطفای حریق

* سازمان حفاظت محیط زیست:

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	نسبت به اعلام اطلاعات وقوع، مکان و وسعت آتش سوزی به وزیر کشور و سازمان مدیریت بحران کشور در کمترین زمان ممکن اقدام گردد.	دقایق اولیه
۲	نسبت به فعال‌سازی اتاق فرماندهی و کنترل عملیات میدانی (EOC) و مرکز پایش و پیش‌بینی ماهواره‌ای عرصه‌های منابع طبیعی اقدام و اعزام نیروهای تخصصی برای انجام عملیات امداد و نجات در عرصه‌های حریق را برنامه ریزی نمایید و ضمن بلوک بندی منطقه حادثه دیده، نسبت به تعیین مسئول برای هر بلوک و برنامه ریزی درخصوص فعالیت‌های جستجو، امداد و نجات، اطفاء تحت مدیریت عملیات اقدام گردد.	ساعات اولیه
۳	با تحلیل وضعیت، درخصوص تعیین استراتژی‌ها اطفای حریق و مقابله با آتش، با سازمان مدیریت بحران کشور/استان و واحدهای آتش‌نشانی همکاری نمایید.	ساعات اولیه
۴	نسبت به ارایه کالک عملیاتی جنگل‌ها و مراتع محل وقوع آتش سوزی به مدیریت بحران حادثه اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۵	نسبت به فراخوان برنامه ریزی شده نیروهای مردمی آموزش دیده به محل حادثه برای انجام عملیات اطفای حریق در ذیل مدیریت حادثه اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۶	نسبت به پایش مستمر عرصه‌های جنگلی و مرتعی (پهپاد، ماهواره، دیدبان بصری و ...) اطراف محل آتش سوزی به منظور شناسایی وقوع آتش سوزی‌های جانبی به دلیل شرایط آب و هوایی و ... اقدام تا قبل از تسری و توسعه آتش، اقدامات پیشگیرانه اتخاذ گردد.	مستمر تا عادی شدن شرایط
۷	تمامی امکانات از جمله وسایل نقلیه موتورسیکلت، ماشین‌های کمک‌دار و جنگل‌گردشی و ... را برای انجام عملیات اطفای حریق و انتقال تجهیزات به منطقه وقوع آتش سوزی بسیج نمایید.	ساعات اولیه
۸	درخصوص اعزام امکانات، ماشین‌آلات و تجهیزات وزارتخانه از استان‌های همجوار و معین برای مشارکت در عملیات اطفاء حریق (پاکسازی، انتقال، مسطح نمودن معابر، بازگشایی مسیرها و ...) برنامه ریزی و اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۹	نسبت به در اختیار قرار دادن ساختمان‌ها، کمپ‌ها و ... سازمان حفاظت محیط زیست برای استقرار واحدهای عملیاتی و نیروهای مردمی و جهادی اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۱۰	درخصوص طرح ریزی و اجرای خط انتقال اضطراری آب و راه اندازی تأسیسات برداشت آب از تالاب‌ها، دریاچه‌ها و ... مجاور محل حادثه، برای آبیگری سریع تر و به مدارآوری شبکه آبرسانی اطفاء حریق منطقه حادثه دیده همکاری نمایید.	ساعات اولیه
۱۱	نسبت به پیگیری و تأمین منابع اعتباری مورد نیاز برای احیاء محیط زیست آسیب دیده اقدام نمایید.	۷۲ ساعت اولیه
۱۲	نسبت به بررسی و کنترل نهایی و پایش منطقه آتش سوزی اقدام و با تعیین کمیته ارزیابی علل و معرفی عوامل متخلف به مراجع ذیصلاح را در دستور کار قرار دهید.	مستمر
۱۳	نسبت به تهیه نقشه پهنه‌بندی مناطق سوخته شده اقدام و درخصوص اولویت‌بندی احیای مناطق آسیب‌دیده برنامه ریزی نمایید.	۴۸ ساعت پس از اطفای حریق

* وزارت راه و شهرسازی:

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	نسبت به ارزیابی شرایط ایمنی ابنیه ها و زیرساخت های مرتبط در محل آتش سوزی جنگل ها و مراتع (پل ها، حمل و نقل ریلی، جاده های مواصلاتی و ...) اقدام و ضمن شناسایی تجهیزات و تأسیسات آسیب‌پذیر، برنامه ریزی لازم برای بازیابی، انتقال یا حفاظت از آن صورت پذیرد.	دقایق اولیه
۲	بر اساس بلوک بندی انجام شده در منطقه حادثه دیده نسبت به تعیین مسئول برای هر بلوک و انجام اقدامات پاک سازی، انتقال و تخلیه مستحذات، اماکن و تجهیزات آسیب دیده اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۳	نسبت به بازگشایی اضطراری مسیرهای منتهی به کانون آتش توسط واحدهای پشتیبان بر اساس بلوک بندی و اولویت در ذیل فرمانده عملیات اطفای حریق اقدام گردد.	ساعات اولیه
۴	در صورت توسعه آتش، درخصوص اعزام امکانات، ماشین آلات و تجهیزات وزارتخانه از استان های همجوار و معین برای مشارکت در عملیات اطفاء حریق (پاکسازی، انتقال، مسطح نمودن معابر، بازگشایی مسیرها و ...) برنامه ریزی و اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۵	با توجه به شدت حادثه، در صورت ضرورت و تصمیم ستاد بحران، نسبت به فراخوان تانکرهای انتقال آب اضطراری جهت پشتیبانی از عملیات اطفاء حریق اقدام گردد.	ساعات اولیه
۶	هماهنگی لازم با وزارت نیرو و دستگاه های تابعه (آبفا) برای تسریع در انتقال اضطراری آب به مناطق حادثه دیده جهت استفاده تیم های عملیات اطفاء حریق اقدام گردد.	۲۴ ساعت اول
۷	در شناسایی مکان‌های قابل استفاده برای جمع‌آوری موقت، بازیافت و دپوی نهایی اقلام و تجهیزات سوخته با سازمان شهرداری های و دهیاری ها همکاری نمایید.	۲۴ ساعت اول
۸	نسبت به ارتقاء سامانه‌های پیش‌بینی و هشدار مخاطرات جوی و صدور هشدارها و پیش‌آگاهی‌های لازم به مردم و دستگاه ها اقدام گردد	۴۸ ساعت اول

* وزارت نیرو:

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	برنامه ریزی، اقدام و نظارت لازم را بر قطع برق مناطق دچار حریق (در صورت تایید ستاد بحران) در ساعات اولیه بعد از وقوع حادثه که عملیات امداد و نجات را با اختلال مواجه می‌کند، داشته باشید.	دقایق اولیه
۲	بر اساس بلوک بندی انجام شده در منطقه حادثه دیده نسبت به تعیین مسئول برای هر بلوک جهت انجام اقدامات آب رسانی به واحدهای اطفاء حریق اقدام نمایید.	دقایق اولیه
۳	بنا به تدبیر ستاد نسبت به صدور مجوز برداشت آب از منابع آبی در اختیار برای اطفای حریق اقدام گردد.	ساعات اولیه
۴	نسبت به طرح ریزی و اجرای خط انتقال اضطراری آب و راه اندازی تأسیسات علمک برداشت آب در مجاورت محل حادثه، برای آبرگیری سریع تر و به مدارآوری شبکه آبرسانی اطفاء حریق منطقه حادثه دیده اقدام گردد.	ساعات اولیه
۵	در صورت توسعه آتش، درخصوص اعزام امکانات، ماشین آلات و تجهیزات وزارتخانه از استان های همجوار و شرکت‌های معین (آب، برق و فاضلاب) برای مشارکت در عملیات اطفاء حریق (پاکسازی، انتقال، مسطح نمودن معابر، بازگشایی مسیرها و ...) برنامه ریزی و اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۶	در صورت نبود زیرساخت لازم و یا فقدان آب برای انجام عملیات اطفاء حریق در منطقه حادثه دیده، نسبت به فراخوان و بسیج تانکرهای آبرسانی در سطح استان و استان‌های معین برای آب رسانی پیوسته به واحدهای آتش نشانی اقدام گردد.	ساعات اولیه

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۷	نزدیک ترین محل به عنوان انتقال اضطراری آب به تانکرهای آبرسانی تعیین تا در کمترین زمان و بدون نیاز به طی نمودن مسافت های طولانی تانکرها به چرخه اطفاء حریق بازگردند.	ساعات اولیه
۸	با توجه به احتمال نشت مواد شیمیایی و خطرناک به شبکه آب و فاضلاب، - در مرحله اول (در صورتی که مواد شیمیایی و خطرناک به شبکه آب و فاضلاب تاکنون وارد نشده): برنامه ریزی و اقدام لازم و ایجاد موانع برای جلوگیری از ورود این مواد به شبکه آب و فاضلاب اقدام گردد. - در مرحله دوم (در صورت که مواد شیمیایی و خطرناک به شبکه آب و فاضلاب وارد شده باشد): تمهیدات لازم برای تصفیه و پالایش سریع آب از مواد خطرناک و کاهش اثرات بهداشتی و محیط‌زیستی آن صورت پذیرد.	ساعات اولیه
۹	نسبت به ارزیابی شرایط ایمنی ابنیه ها و تأسیسات پیرامون محل آتش سوزی (کلرزنی در تصفیه‌خانه‌ها، تأسیسات شیمیایی در تصفیه‌خانه‌ها، سدها، کانال‌های انتقال، آبگیرها، مخازن، چاه‌ها، خطوط انتقال، ایستگاه‌های پمپاژ، شبکه و ...) اقدام و ضمن شناسایی تجهیزات و تأسیسات اصلی آسیب‌پذیر، برنامه ریزی لازم برای بازیابی یا حفاظت از آن صورت پذیرد.	۲۴ ساعت اول

* جمعیت هلال احمر ج.ا.ا:

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	نسبت به فعال‌سازی اتاق فرماندهی و کنترل عملیات میدانی (EOC) و اعزام نیروهای تخصصی برای انجام عملیات امداد و نجات در عرصه های حریق اقدام و ضمن بلوک بندی منطقه حادثه دیده، نسبت به تعیین مسئول امداد و نجات و خدمات دهی برای هر بلوک و برنامه ریزی و درخصوص فعالیت‌های جستجو، امداد و نجات، اطفاء و تثبیت و انتقال جامعه متاثر از حوادث در تمام مناطق آسیب دیده اقدام گردد.	دقایق اولیه
۲	درخصوص اعزام امکانات، ماشین آلات و تجهیزات سازمان از استان های همجوار و معین برای مشارکت در عملیات اطفاء حریق و اقدامات امداد و نجات (بالگرد، خودروهای اورژانس، بیمارستان های سیار، چادرهای استقرار عوامل بهداشت و درمان و ...) برنامه ریزی و اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۳	در صورت نیاز با توجه به شدت و تعداد افراد متاثر از حادثه، نسبت به شناسایی محل‌های اسکان برای برپایی اردوگاه اسکان اضطراری و تأمین چادر و اقلام زیستی برای آسیب‌دیدگان مطابق استانداردها اقدام گردد.	۲۴ ساعت اول
۴	درخصوص تأمین و توزیع اقلام غذایی و زیستی بر اساس بسته‌های استاندارد به جامعه آسیب دیده اقدام نمایید.	۲۴ ساعت اول

* فرماندهی انتظامی ج.ا.ا:

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	آمادگی لازم را (در صورت نیاز) برای اعزام سگ های زنده یاب (تیم های سپکا) و تیم های تشخیص هویت (تیم های DVI) به مناطق حادثه دیده برای آغاز عملیات جستجو اقدام نمایید	دقایق اولیه
۲	نسبت به برقراری ایستگاه‌های ایست و بازرسی و تشدید اقدام‌های واپاشی برای جلوگیری از ورود افراد غیرمسئول به مناطق حادثه‌دیده اقدام نمایید.	۲۴ ساعت اول
۳	طرح ویژه شد آمدی توسط پلیس راهور فراجا در مناطق حادثه دیده برای تسهیل در تردد خودروهای امدادی و خدماتی به مناطق حادثه‌دیده در دستور کار قرار گیرد.	۲۴ ساعت اول

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۴	نسبت به هماهنگی و همکاری در خصوص همراهی (اسکورت) محموله‌ها و ماشین‌آلات سنگین امدادی به مناطق حادثه‌دیده اقدام نمایید.	۲۴ ساعت اول
۵	برای بهره‌گیری از پهپادها و نیروهای متخصص مربوطه جهت رصد مناطق حادثه‌دیده همکاری نمایید.	۲۴ ساعت اول
۶	مشارکت رده‌های انتظامی (به خصوص کارکنان یگان‌های ویژه فراجا و استان‌ها)، در عملیات مردم‌یاری (بعد از اجرای وظایف ذاتی) در دستور کار قرار گیرد.	۲۴ ساعت اول
۷	فرماندهی مرزبانی، سازمان اطلاعات، پلیس بین‌الملل و پلیس امنیت اقتصادی فراجا با سازمان مدیریت بحران کشور برای تسهیل در ورود تجهیزات و تیم‌های امدادی ارسال شده از کشورهای خارجی (مرزهای هوایی، زمینی و دریایی) با رعایت ملاحظات امنیتی همکاری نمایند.	۲۴ ساعت اول

* سازمان شهرداری ها و دهیاری ها:

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	بر اساس بلوک بندی انجام شده در منطقه حادثه دیده نسبت به تعیین مسئول برای هر بلوک و انجام اقدامات پاک‌سازی، انتقال تجهیزات آسیب دیده اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۲	نسبت به اعزام آتش‌نشان‌ها با خودرو، تجهیزات و امکانات لازم به تعداد کافی برای اجرای مأموریت‌های مرتبط (تخلیه اضطراری، اطفای حریق و ...) متناسب با سطح حادثه اقدام گردد.	ساعات اولیه
۳	با توجه به شدت حادثه، در صورت ضرورت و تصمیم ستاد بحران، نسبت به فراخوان تانکرهای انتقال آب اضطراری جهت پشتیبانی از عملیات اطفاء حریق اقدام گردد.	ساعات اولیه
۴	هماهنگی لازم با وزارت نیرو و دستگاه‌های تابعه (آبفا) برای تسریع در انتقال اضطراری آب به مناطق حادثه دیده جهت استفاده تیم‌های عملیات اطفاء حریق اقدام گردد.	ساعات اولیه
۵	نسبت به بازگشایی اضطراری مسیرهای منتهی به کانون آتش توسط واحدهای پشتیبان بر اساس بلوک بندی و اولویت در ذیل فرمانده عملیات اطفای حریق اقدام گردد.	ساعات اولیه
۶	هماهنگی لازم برای ارسال دمنده‌های موجود در دهیاری‌ها و شهرداری‌ها به محل وقوع آتش‌سوزی اقدام گردد.	ساعات اولیه
۷	در صورت توسعه آتش، در خصوص اعزام امکانات، ماشین‌آلات و تجهیزات از استان‌های همجوار و معین برای مشارکت در عملیات اطفاء حریق (آواربرداری، پاک‌سازی، انتقال، مسطح نمودن معابر، بازگشایی مسیرها و ...) برنامه‌ریزی و اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۸	با هماهنگی هلال احمر و بنیاد مسکن، نسبت به تعیین و جانمایی مکان‌های مناسب اسکان اضطراری و موقت برای افراد ساکن در مناطق حادثه دیده متناسب با جمعیت متاثر از حوادث اقدام گردد.	۲۴ ساعت اول
۹	نسبت به شناسایی مکان‌های قابل استفاده برای جمع‌آوری موقت، بازیافت و دپوی درختان سوخته و ... با توجه به مسائل محیط‌زیستی و بهداشتی برنامه‌ریزی و اقدام گردد.	۲۴ ساعت اول

* وزارت نفت:

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	نسبت به انجام اقدامات اولیه (اتوماتیک یا دستی) برای حفاظت از پالایشگاه‌ها، خطوط انتقال، ایستگاه‌های تقویت فشار، ایستگاه‌های TBS-CGS همجوار با منطقه دچار حریق اقدام گردد.	دقایق اولیه
۲	نسبت به ارزیابی شرایط ایمنی ابنیه‌های فنی و تأسیسات مرتبط همجوار با منطقه دچار حریق (ایستگاه‌های گاز، خطوط انتقال، شبکه توزیع، ساختمان‌ها، جایگاه‌های توزیع سوخت، مخازن ذخیره، پالایشگاه‌ها، ایستگاه‌های پمپاژ و ...) اقدام گردد.	دقایق اولیه

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۳	نسبت به قطع اضطراری گاز منطقه دچار حریق و اماکن همجوار در دقایق اولیه که ریسک خطرات ثانویه نظیر انفجار و یا سایر مخاطرات وجود دارد، اقدام و تخلیه اضطراری گاز موجود در شبکه‌های تغذیه و توزیع با حداکثر ایمنی و حداقل مشکلات محیط‌زیستی در دستور کار قرار گیرد.	دقایق اولیه
۴	نسبت به اعزام تیم‌های حرفه‌ای عملیات اطفای حریق و آتش‌نشانان پالایشگاه‌های همجوار و استان‌های معین (با نظر و تایید ستاد بحران) با خودرو، تجهیزات و امکانات لازم به تعداد کافی برای اجرای ماموریت‌های مرتبط (تخلیه اضطراری، اطفای حریق و ...) متناسب با سطح حادثه اقدام گردد.	ساعات اولیه
۵	کمک فنی لجستیکی جهت سوخت رسانی پرتابل (بنزین، گازوئیل) برای خودروهای امداد و نجات و آتش‌نشانی‌های مستقر در منطقه حادثه، بالگردها و ... انجام پذیرد.	ساعات اولیه
۶	برنامه‌ریزی و اقدام لازم جهت مسدود نمودن خروجی‌های گاز ناشی از انفجار، آتش‌سوزی و شکستگی‌های شبکه گازرسانی منطقه دچار حریق و همجوار آن در دستور کار قرار دهید.	ساعات اولیه

* بنیاد مسکن انقلاب اسلامی:

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	بر اساس بلوک بندی انجام شده در منطقه نسبت به تعیین مسئول برای هر بلوک و انجام اقدامات پاک‌سازی، انتقال تجهیزات آسیب دیده، مسطح نمودن معابر، بازگشایی مسیرها و ... اقدام نمایید.	دقایق اولیه
۲	برنامه ریزی و اقدام لازم درخصوص اسکان موقت جامعه متاثر از آتش‌سوزی جنگل‌ها و مراتع انجام پذیرد.	ساعات اولیه
۳	در صورت توسعه آتش و بنا به تدبیر ستاد بحران، درخصوص اعزام امکانات، ماشین‌آلات و تجهیزات وزارتخانه از استان‌های همجوار و معین برای مشارکت در عملیات اطفاء حریق (پاکسازی، انتقال، مسطح نمودن معابر، بازگشایی مسیرها و ...) برنامه ریزی و اقدام نمایید.	ساعات اولیه

* وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی:

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	نسبت به تشکیل تیم گردآوری اطلاعات در مورد افراد فوت‌شده و مصدومان اعزام‌شده برای درمان به تفکیک سن و جنس اقدام گردد	دقایق اولیه
۲	نظارت لازم بر ظرفیت پذیرش بیمارستان‌ها و مدیریت انتقال و اعزام بین بیمارستانی آسیب‌دیدگان انجام پذیرد.	ساعات اولیه

* سازمان بسیج مستضعفین:

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	براساس بلوک بندی انجام شده در منطقه نسبت به تعیین مسئول برای هر بلوک و انجام اقدامات پاک‌سازی، انتقال تجهیزات آسیب دیده، مسطح نمودن معابر، بازگشایی مسیرها و ... اقدام نمایید.	دقایق اولیه
۲	بنا به تدبیر ستاد بحران، درخصوص اعزام امکانات، ماشین‌آلات و تجهیزات وزارتخانه از استان‌های همجوار و معین برای مشارکت در عملیات اطفاء حریق (پاکسازی، انتقال، مسطح نمودن معابر، بازگشایی مسیرها و ...) برنامه ریزی و اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۳	بنا به تدبیر ستاد بحران، نسبت به فراخوان و اعزام برنامه ریزی شده نیروهای بسیج، داوطلبان و سازمان‌های مردمی فعال و استفاده از ظرفیت‌های آن‌ها در عملیات پاسخ به حریق اقدام گردد.	ساعات اولیه

*** ستاد کل نیروهای مسلح:**

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	در صورت تایید و نیاز ستاد بحران، به نیروهای مسلح ابلاغ نمایید تا نسبت به اعزام امکانات، ماشین آلات و تجهیزات (بالگرد، خودروهای اورژانس، بیمارستان های سیار، خودروهای سنگین و ...) برای ارایه خدمات مهندسی و عمرانی در مناطق حادثه دیده اقدام نمایند.	ساعات اولیه
۲	نسبت به انجام هماهنگی های پروازی برای استفاده از ظرفیت ترابری هوایی نیروهای مسلح (بالگرد و هواپیماهای اطفاء حریق سپاه و ارتش) در راستای کمک به مدیریت بحران اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۳	در صورت تایید و نیاز ستاد بحران، نسبت به سازماندهی گردان های امداد و نجات ارتش، سپاه و فراجا برای عملیات اطفای حریق اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۴	در صورت حضور گروه‌های امدادی اعزامی از نیروهای مسلح سایر کشورها، برنامه ریزی برای پذیرش، راهبری و نظارت عملیاتی آنان را برنامه ریزی نمایید.	ساعات اولیه

*** وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح:**

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	در صورت تایید و اعلام نیاز ستاد بحران، نسبت به اعزام امکانات، ماشین آلات و تجهیزات از استان های همجوار و معین برای ارایه خدمات به موقع و همکاری برای اطفای حریق در مناطق حادثه دیده (مسطح نمودن معابر، بازگشایی مسیرها و ...) اقدام نمایید.	ساعات اولیه
۲	نسبت به اعلام آماده باش به پایگاه‌های هوایی و در صورت نیاز (بنا به تدبیر ستاد بحران) اعزام بالگردهای آب‌پاش جهت مهار آتش اقدام گردد.	ساعات اولیه

*** سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران:**

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	نسبت به دریافت پیش‌بینی‌ها از سازمان‌های پیش‌گر و مرکز کنترل و هماهنگی پاسخ ملی و اعلام هشدارها و ارائه اطلاعات دقیق در بخش‌های مهم خبری به مردم از طریق رسانه ملی اقدام نمایید.	مستمر
۲	هماهنگ‌سازی و یکپارچه‌سازی اقدامات رسانه‌های مؤثر با رویکردها و سیاست‌های اطلاع‌رسانی بحران و طراحی و تأسیس «درگاه ملی اطلاع‌رسانی یکپارچه بحران» و «سیستم مدیریت جامع اطلاعات» به‌عنوان منبع موثق برای خبرگزاری‌ها، رسانه‌ها و محققان حوزه بحران در دستور کار قرار گیرد.	مستمر
۳	نسبت به برنامه ریزی و اعزام برای استقرار سامانه های سیار جهت انعکاس اخبار و اطلاعات و گزارش‌ها در منطقه اقدام گردد.	مستمر
۴	نسبت به برنامه ریزی و اقدام در خصوص زیرنویس مستمر اطلاعیه و هشدار ستاد بحران اقدام گردد.	مستمر
۵	نسبت به رصد و پایش دائمی (قبل، حین و بعد از بحران) کنشگران رسانه ای بحران‌ساز در فضای رسانه‌ای داخلی و خارجی اقدام گردد.	مستمر
۶	نسبت به نظارت، انعکاس و پیگیری مطالبات افکار عمومی در مناطق سانحه‌دیده اقدام نمایید.	مستمر

*** سازمان برنامه و بودجه کشور:**

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	نسبت به تخصیص به موقع اعتبارات، برابر پیشنهادهای بودجه و اعتباری ارایه شده توسط سازمان مدیریت بحران کشور به مناطق حادثه دیده و سازمان های متولی حوزه مدیریت بحران اقدام نمایید.	۷۲ ساعت اولیه

*** قوه قضائیه (امور قضایی و پزشکی قانونی):**

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	با حضور در منطقه حادثه دیده و نظارت مستمر بر عملکرد دستگاه‌ها و احضار مسئولان دارای ترک فعل و نسبت به برخورد قضایی با قصور کنندگان اقدام گردد.	مستمر
۲	نسبت به رصد و پایش دائمی (قبل، حین و بعد از بحران) و برخورد قضایی با کنشگران و سلب‌ریتی‌های بحران‌ساز در فضای رسانه‌ای داخلی و خارجی اقدام گردد.	مستمر
۳	نسبت به پیگیری و نظارت بر شناسایی و دستگیری متخلفان موثر در آتش‌سوزی (عمدی و سهوی) جنگل‌ها و مراتع اقدام و برخورد بازدارنده با آن‌ها برای جلوگیری از موارد مشابه اقدام گردد.	مستمر
۴	نسبت به تشخیص هویت جانباختگان احتمالی، و مشخصات فوت‌شدگان؛ جهت شناسایی و ارائه گواهی فوت اقدام گردد.	مستمر

*** استانداران:**

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱	نسبت به دریافت اطلاعات از فرمانداران اقدام و بلافاصله گزارش اولیه از حادثه (وسعت، محل وقوع، وضعیت منطقه حادثه دیده و ...)، را به صورت تلفنی یا طریق ممکن (حداکثر ظرف ۱۰ دقیقه) به وزیر کشور و رئیس سازمان مدیریت بحران کشور اطلاع‌رسانی و تدابیر لازم را دریافت نمایید.	دقایق اولیه
۲	نسبت به اعزام مدیر کل بحران به محل حادثه و مناطق آسیب دیده اقدام نمایید.	دقایق اولیه
۳	نسبت به ابلاغ طرح احضار کارکنان دستگاه‌های مربوطه و اعلام آماده‌باش استانی بنا به تدبیر اقدام گردد.	دقایق اولیه
۴	ضمن اعزام همزمان نیروهای امدادی و اجرایی به محل حادثه، نسبت به برگزاری جلسه ستاد مدیریت بحران استان با اعضای مربوطه متناسب با سطح حادثه اقدام نمایید.	دقایق اولیه
۵	ساختار فرماندهی کنترل و پاسخ به بحران استانی (قرارگاه فرماندهی بحران) را برای ایفای نقش موثر در تحقق فرماندهی واحد و مدیریت متمرکز در صحنه‌های عملیات و بحران با حضور مستمر نمایندگان دستگاه‌های مرتبط در محل وقوع حادثه تشکیل و هدایت عملیات‌ها ذیل این ساختار انجام پذیرد.	دقایق اولیه
۶	نسبت به تعیین سخنگوی مدیریت بحران با توجه به اهمیت خبر، تخصص مورد نیاز و تعیین اولویت‌های اطلاع‌رسانی عمومی اقدام گردد.	دقایق اولیه
۷	نسبت به تهیه نقشه عملیاتی (کالک) محل حادثه اقدام و ضمن بلوک بندی منطقه حادثه دیده و تعیین مسئول و فرمانده میدان برای تسریع و یکپارچگی در مدیریت بهینه بحران اقدام گردد.	دقایق اولیه
۸	نسبت به تعیین سطح حادثه و درخواست هماهنگی برای اعزام نیروی کمکی و تجهیزات از سازمان مدیریت بحران کشور (در صورت خسارت جانی و مالی شدید) اقدام نمایید.	دقایق اولیه
۹	نسبت به اطلاع‌رسانی و دستور فعال‌سازی و تشکیل ستاد استانی بحران با حضور دستگاه‌های مرتبط اقدام نمایید.	دقایق اولیه
۱۰	نسبت به فعال‌سازی قرارگاه ایران من و قرارگاه‌های فرعی مرتبط برای سازماندهی و بهره‌گیری از ظرفیت‌های بخش خصوصی و تشکل‌های مردمی اقدام گردد.	ساعات اولیه
۱۱	نسبت به اتخاذ تدابیر لازم جهت دریافت به‌موقع داده‌ها و اخبار از مراکز پایش مخاطرات و سازمان‌های پایشگر اقدام و اطلاع‌رسانی‌های لازم به جامعه آسیب‌دیده از حوادث و دستگاه‌ها انجام پذیرد.	ساعات اولیه
۱۲	نسبت به پیگیری اجرای وظایف و برنامه‌های عملیات اضطراری جمعیت هلال احمر استان جهت امداد و نجات و جستجو اقدام گردد.	ساعات اولیه
۱۳	نسبت به پیگیری اجرای وظایف و برنامه‌های عملیات اضطراری جهاد کشاورزی و حفاظت محیط زیست استان در خصوص اقدامات حین حادثه اقدام گردد.	ساعات اولیه

ردیف	اقدامات اولویت‌دار	بازه زمانی
۱۴	نسبت به پیگیری اجرای وظایف و برنامه های عملیات اضطراری سازمان های آب، برق، فاضلاب اقدام گردد.	ساعات اولیه
۱۵	نسبت به پیگیری اجرای وظایف و برنامه‌های عملیات اضطراری نیروهای مسلح (انتظامی، سپاه و ارتش) مستقر در استان جهت تامین نظم، امنیت و امداد رسانی به جامعه آسیب‌دیده اقدام گردد.	ساعات اولیه
۱۶	نسبت به پیگیری اجرای وظایف و برنامه های عملیات اضطراری راه و شهرسازی و راهداری استان در خصوص اقدامات امداد و نجات و انتقال محموله ها، کالاها و تجهیزات تخریب شده اقدام گردد.	ساعات اولیه
۱۷	نسبت به پیگیری اجرای وظایف و برنامه های عملیات اضطراری بسیج مستضعفین استان در خصوص اقدامات حین حادثه اقدام گردد.	ساعات اولیه
۱۸	نسبت به پیگیری اجرای وظایف و برنامه های عملیات اضطراری بنیاد مسکن انقلاب اسلامی استان در خصوص اقدامات حین حادثه اقدام گردد.	ساعات اولیه
۱۹	نسبت به پیگیری اجرای وظایف و برنامه های عملیات اضطراری پالایش و پخش فراورده های نفت و شرکت گاز استان در خصوص اقدامات حین حادثه و خدمات سوخت رسانی به دستگاه های خدماتی، جامعه آسیب دیده و ... اقدام گردد.	ساعات اولیه
۲۰	نسبت به پیگیری اجرای وظایف و برنامه های عملیات اضطراری بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در خصوص آرایه خدمات درمانی به جامعه آسیب دیده اقدام گردد.	ساعات اولیه
۲۱	نسبت به پیگیری اجرای وظایف و برنامه های عملیات اضطراری سازمان شهرداری ها و دهیاری های استان پس از وقوع سوانح در خصوص اقدامات حین حادثه اقدام گردد.	ساعات اولیه
۲۲	نسبت به پیگیری اجرای وظایف و برنامه های عملیات اضطراری سازمان صداوسیما استان پس از وقوع سوانح اقدام گردد.	ساعات اولیه
۲۳	نسبت به پیگیری اجرای وظایف و برنامه های عملیات اضطراری دادستانی استان (امور قضایی و پزشکی قانونی) پس از وقوع سوانح اقدام گردد.	ساعات اولیه
۲۴	نسبت به پیگیری برای اعزام شهرستان های معین جهت کمک رسانی به منطقه حادثه دیده اقدام گردد.	ساعات اولیه
۲۵	در خصوص بکارگیری همه امکانات و ظرفیت های دستگاه های دولتی و غیردولتی متناسب با سطح و نوع حادثه برنامه ریزی و اقدام گردد.	ساعات اولیه
۲۶	نسبت به دریافت گزارش اولیه از خسارات از دستگاه های مرتبط و احصاء نیازهای اولیه برای بازیابی مناطق (جنگل ها، مراتع، محیط زیست و ...) آسیب دیده اقدام گردد.	۲۴ ساعت اولیه
۲۷	نسبت به اعزام تیم های بازرسی و ارزیاب برای نظارت بر عملکرد و نحوه خدمات رسانی دستگاه های مرتبط با بحران در مناطق حادثه دیده تا عادی شدن شرایط اقدام گردد.	مستمر
۲۸	نسبت به پیگیری برای تهیه نقشه‌های رقومی برای وضعیت آسیب‌ها و خسارات و تهیه گزارش های تکمیلی اقدام گردد.	حداکثر ۷۲ ساعت پس از اطفای حریق
۲۹	نسبت به پیگیری اعتبارات مرتبط با بازیابی و بازسازی مناطق حادثه دیده از سازمان مدیریت بحران کشور و دستگاه های مربوطه اقدام گردد.	حداکثر تا ۷۲ ساعت اول
۳۰	نظارت مستمر بر هزینه کرد اعتبارات اختصاص یافته به استان و دستگاه های مدیریت بحران به واسطه وقوع حادثه انجام پذیرد و به طور مستمر ارزیابی میزان پیشرفت حاصله و تهیه گزارش کار و تعیین نقاط ضعف و قوت دستگاه ها در دستور کار قرار گیرد.	مستمر
۳۱	پیگیری نظامات مؤثر جبران خسارت نظیر انواع بیمه‌ها، حمایت‌های مالی و تشویقی، تسهیلات ویژه و صندوق‌های حمایتی به حادثه دیدگان در دستور کار قرار گیرد.	۵ روز اول
۳۲	گزارش اقدام های انجام شده و میزان پیشرفت حاصله، مشکلات، نقاط ضعف و قوت و ... تهیه و به صورت مستمر به سازمان مدیریت بحران کشور ارسال گردد.	هر ۳ روز
۳۳	نسبت به مستند سازی ابعاد حادثه و اقدامات انجام شده به منظور انتقال تجربه اقدام نمایید.	مستمر
۳۴	سایر اقدامات بنا به نیاز و تدبیر	-

ج- دستورهای همکاری و هماهنگی

- ۱- تمامی دستگاه ها و استانداران موظفند نسبت به بومی سازی طرح حاضر متناسب با سطح ماموریت، اقلیم، جغرافیا و ... اقدام و ضمن ابلاغ تا پایین ترین رده، یک نسخه از آن را به سازمان مدیریت بحران کشور ارایه نمایند.
- ۲- تمامی دستگاه ها علاوه بر وظایف تعیین شده، می بایست متناسب با شدت حادثه، وظایف ذاتی، خدماتی و عملیاتی دستگاه تابعه، نسبت به اجرای سایر وظایف بنا به نیاز و تدبیر اقدام نمایند.
- ۳- مدیریت بحران حادثه و اجرای عملیات امداد و نجات و خدمات رسانی می بایست به صورت ۲۴ ساعته و بدون وقفه تا پایان و اعلام خاتمه ماموریت انجام پذیرد.
- ۴- در صورت وقوع حوادث و سوانح، تمامی دستگاه ها در ایفای نقش موثر برای تحقق فرماندهی واحد و مدیریت متمرکز در صحنه‌های عملیات و بحران همکاری لازم را با سازمان مدیریت بحران کشور داشته باشند.
- ۵- تمامی سازمان ها موظف به هماهنگی و تامین غذا، سوخت و آب و برق مورد نیاز گروه های عملیاتی خود می باشند.
- ۶- تمامی دستگاه ها نسبت به معرفی مدیران پاسخگو (با شماره تلفن مربوطه) به سازمان مدیریت بحران کشور برای انجام هماهنگی های لازم در صورت وقوع حوادث و سوانح اقدام نمایند.
- ۷- تمامی دستگاه ها نسبت به ایجاد آمادگی مطلوب سازمانی و عملیاتی و برنامه ریزی برای پاسخ موثر به حوادث و سوانح در شرایط بحرانی و اضطرار با استفاده از ظرفیت های موجود اقدام نمایند.
- ۸- تمامی دستگاه ها نسبت به شرکت فعال در کمیته های «فنی پیشگیری و کاهش خطر»، «فنی آمادگی و پاسخ»، «فنی بازسازی و بازتوانی» و «امور آموزش و مدیریت رسانه» ملی / استانی به منظور هم افزایی در ارایه خدمات بهینه به جامعه آسیب دیده از حوادث اقدام نمایند.
- ۹- تمامی دستگاه ها بر اساس بلوک بندی انجام گرفته در ستاد بحران نسبت به تعیین مسئول امداد و نجات و خدمات دهی برای هر بلوک و برنامه ریزی و اقدام درخصوص فعالیت های جستجو، امداد و نجات، فعالیت های رهاسازی و تثبیت و انتقال جامعه متاثر از حوادث در تمام مناطق آسیب دیده اقدام نمایند.
- ۱۰- استانداران موظفند گزارش اولیه از خسارات حادثه (مرتبط با حوزه ماموریتی و تاسیسات تابعه) را ظرف ۲۴ ساعت و گزارش های تکمیلی از خسارات را به طور مستمر هر ۳ روز تهیه و به سازمان مدیریت بحران کشور ارسال نمایند.
- ۱۱- نقشه های رقومی آسیب ها به تجهیزات و زیرساخت ها توسط سازمان نقشه برداری کشور به صورت متمرکز انجام پذیرد و سازمان ها برای استفاده ماموریتی و برآوردها از نقشه های مذکور استفاده نمایند.
- ۱۲- استانداران (اداره کل مدیریت بحران) موظفند طرح مذکور را در طول سال ۴ مرتبه به صورت تمرین دورمیزی و یک مرتبه به صورت میدانی و تمرین عملیاتی (مانور) با حضور تمامی دستگاه ها اجرا نمایند.

ماده ۴- فرماندهی و مدیریت بحران

- ۱- فرماندهی عملیات اجرای طرح پاسخ به حادثه وقوع آتش سوزی جنگل های و مراتع در سطح ملی به عهده وزیر کشور و جانشین ایشان رئیس سازمان مدیریت بحران کشور می باشد.
- ۲- فرماندهی عملیات در هر استان به عهده استاندار و در شهرستان به عهده فرمانداران خواهد بود.

نکته: با توجه به اهمیت و حساسیت برخی از حوادث، بنا به تدبیر رئیس جمهور محترم به عنوان رئیس شورای عالی مدیریت بحران و یا نایب رئیس شورای عالی (وزیر کشور)، رئیس سازمان مدیریت بحران کشور، می تواند به عنوان فرمانده عملیات، در بحران های با سطح استانی تعیین گردد که در این صورت تمامی ظرفیت های کشوری، لشگری و استانی می بایست در خدمت فرمانده عملیات قرار گیرد.

اسکندر مومنی

وزیر کشور و نایب رئیس شورای عالی مدیریت بحران

رونوشت:

- ۱- رئیس محترم جمهور و رئیس شورای عالی مدیریت بحران کشور برای استحضار.
- ۲- رئیس محترم قوه قضائیه برای استحضار و اقدام لازم.
- ۳- امیر رئیس محترم ستاد کل نیروهای مسلح برای استحضار و اقدام لازم.

گیرندگان:

- ۱- معاون رئیس جمهور و رئیس محترم سازمان برنامه و بودجه کشور برای اقدام لازم.
- ۲- وزیر محترم نیرو برای اقدام لازم.
- ۳- وزیر محترم راه و شهرسازی برای اقدام لازم.
- ۴- وزیر محترم نفت برای اقدام لازم.
- ۵- وزیر محترم جهاد کشاورزی برای اقدام لازم.
- ۶- وزیر محترم دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح برای اقدام لازم.
- ۷- وزیر محترم بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای اقدام لازم.
- ۸- سردار فرمانده محترم کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران برای اقدام لازم.
- ۹- رئیس محترم سازمان صدا و سیما ج.ا.ا برای اقدام لازم.
- ۱۰- رئیس محترم سازمان بسیج مستضعفین برای اقدام لازم.
- ۱۱- رئیس محترم سازمان مدیریت بحران کشور برای هماهنگی و اقدام لازم.
- ۱۲- رئیس محترم جمعیت هلال احمر ج.ا.ا برای اقدام لازم.
- ۱۳- رئیس محترم سازمان حفاظت محیط زیست کشور برای هماهنگی و اقدام لازم.
- ۱۴- رئیس محترم سازمان بنیاد مسکن انقلاب اسلامی برای اقدام لازم.
- ۱۵- رئیس محترم سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور برای اقدام لازم.
- ۱۶- استانداران محترم سراسر کشور برای اقدام لازم.

